

ESLAAN 1, 3 EN 5

Twée villa's en een bloemenkwekerij

Vorige week besprak ik de villa's die Willem van Vliet vanaf 1878 aan de Vlietlaan en de Eslaan liet bouwen. Aan de Eslaan waren dat de oneven nummers 7 tot en met 15. Nu aandacht voor de panden Eslaan 1, 3 en 5.

Eslaan 1: Villa Anna Albertina
Hendrik Frederik Osieck, die een groothandel dreef in meel, kocht in 1883 een stuk grond op de hoek van de Eslaan en de Brinklaan en liet er een villa bouwen die hij vernoemde naar zijn dochter (Anna Wilhelmina Christina) en zijn vrouw (Albertina Jacoba Lambrechts): Anna Albertina. In de loop van de jaren liet hij er van alles bijbouwen. Toen hij de villa in 1901 verkocht was er sprake van huis, schuur, erf, tuin, broeikas en theeoepel. In 1929 kocht de parochie van de Koepelkerk, Onze Lieve Vrouweparochie, de villa aan en liet haar verbouwen tot zusterhuis 'Huize Joseph' voor de zusters die lesgeven op de Sint-Agnesschool (naast de Koepelkerk).

Na de oorlog kwamen er op de school naast de zusters langzaamaan steeds meer gewone onderwijzeressen en in 1961 was het zusterhuis daardoor niet meer nodig. Na een verbouwing werd het pand het wijkgebouw van het rooms-katholieke Wit-Gele Kruis. Deze zorginstelling sloot het wijkgebouw in 1973.

■ Huize Sint-Joseph, de verbouwde versie van de villa Anna Albertina.

De RABO-bank kocht het pand, liet het slopen en opende in 1974 zijn deuren in een nieuw bankgebouw. Door de grote groei van het thuisbankieren via internet werd deze vestiging in 2019 overbodig. In 2020 opende Gezondheidscentrum Bussumhart er zijn deuren in (weer) een nieuw gebouw.

Eslaan 3: Villa Nicot
In 1879 vestigde de 38-jarige

■ Enkele leden van de familie Tramontina voor de oude woning.

Amsterdammer Jan Stap zich in een villa aan de Nassaulaan in Bussum. Hij was makelaar in tabak en kocht in 1882 een grote kavel aan de Eslaan van Willem van Vliet, waarop hij een statige villa liet bouwen. Hij vernoemde de villa naar Jean Nicot, de Fransman die in 1560 zaad van de Amerikaanse tabaksplant in Europa importeerde. Stap kocht op 3 maart 1884 van Van Vliet 'een perceel weg met bomen genaamd 'S-Laan' voorheen Oud-Bussumerlaan' en verkocht dit op 24 oktober 1884 aan de gemeente. Na de dood van Stap in 1920 verkocht zijn weduwe de villa aan Otte Pierre Nicolas Blom, die een groot gezin had. In 1930 vertrok Blom naar Parijs, maar hij bleef de villa aan de Eslaan verhuren.

In 1942 werd het pand aangekocht door de antiquair Jan Ekkelenburg, die een winkel in antiek en curiosa had aan Haven-

straat 20. Ekkelenburg overleed in 1953 en zijn vrouw zette de slecht onderhouden villa Nicot in 1959 te koop. De parochie van de Koepelkerk, de Onze Lieve Vrouweparochie kocht de villa met de bedoeling de R.K. Huis-houdschool erin te huisvesten. Omdat de plannen daarvoor nog niet gereed waren, verhuurde de parochie het pand voor drie jaar aan mevrouw Van Delft (voornaam onbekend) die met dertien kinderen in het pand ging wonen. De plannen van de parochie schoten echter niet op, waardoor mevrouw Van Delft er in 1967 nog steeds woonde en er inmiddels een boom uit de vensterbank van de eerste verdieping groeide. Toen op 19 juni 1967 de dakgoot met donderend geraas naar beneden kwam, werd het gezin elders ondergebracht en werd de villa onbewoonbaar verklaard. Het zou daarna nog tot 1985 duren voor er een nieuw (appartementen-) gebouw stond, met de naam 'Sursum Corda' ('Verheft het hart').

Eslaan 5: Villa Tramontina

In 1880 werd achter de tuin van villa Cornelishove aan de Vlietlaan een bouwterrein opengelaaten dat een toegangspad had tussen Eslaan 3 en Eslaan 7. In 1885 werd achter Eslaan 7 een kleine woning gebouwd, die diende als woonhuis voor de bloemist Herman Leebeek, die op het terrein een bloemenkwekerij startte. In 1898 nam de tweeëntwintigjarige Aaldert van Voorst de kwekerij en het huis over. Aaldert trouwde dat jaar met Jacoba Margaretha van Hoevelaken en dit echtpaar kreeg in de loop der jaren maar liefst dertien kinderen. Nogal logisch dat het woonhuis daardoor flink vergroot moest worden.

In 1949 vestigde Antonio Tramontina zich met zijn kinderen en kleinkinderen in het huis. Op het terrein van de voormalige kwekerij kwam hun terrazzobedrijf. De 41-jarige uit het Italiaanse Maniago afkomstige Antonio was sinds 1929 als terrazzowerker in Bussum werkzaam. Terrazzo, ook wel granito genoemd, is cement met stukjes marmer en graniet erin verwerkt. Het werd vooral gebruikt voor aanrechten en douchevloeren. De familie Tramontina verbouwde het huis flink en noemde het 'Villa Tramontina'. Antonio overleed in 1950, maar zijn familie bleef in het pand wonen en zijn bedrijf ging door onder leiding van zijn zoon Giovanni. Het bedrijf werd in 1978 beëindigd, waarna het huis werd verkocht. Sindsdien wordt het particulier bewoond.

Bronnen:

Jaap van Welsen, 'De familie Tramontina, in: *Bussums Historisch Tijdschrift*, jaargang 25, nr. 2 (augustus 2009), pp. 26-27; adreslijsten van de Eslaan uit verschillende jaren; *De Gooi- en Eemlander* en *De Bussumsche Courant* van verschillende data en persoonsgegevens uit Archief Gooi en Vechtstreek.

Eric Bor

■ Het gebouw van de RABO-bank.

■ Villa Nicot.

■ 'Villa Tramontina'.